

De litera

Vocalis est. et ideo

pōt terminare syllabā et incipit quacūq;
sonante sequente vel pcedēte. sicut oēs
vocalis faciūt et scribit tñ grecis dictioi
bus vel barbaris apud latinos sñ nō vbiq;
An sicut pleni⁹ dixi in pncipio none lre videlicet in i.
In multis dictionib; grecis vel barbaris an debeāt scri
bi p i. vel p y. apud nos dubiū est. cū nescimus illas lin
guas pfecte. q; apud grecos et barbaros i qbusdā lo
cis scribūt p i. in alijs p y. et iō supius in nona lra tra
ctans mixtim de dictionib; q incipiunt ab i. et de illis q
incipiūt ab y. Sūt tñ qd dictiones grece vel barbare
q cōmuniter scribūt apud nos p y. De quib; etiaz de
terminavi supra in nona litera. et sunt iste infra scripte.

Yas	Ydropicus	Yperion
Yaspis	Ydropis	Yperlidius
Yconia	Ylas	Ypsintbelicon.
Yconom ⁹	Yle	Yperphobia
Ydaliū.	Yliacus	Yperphen
Ydea	Yliades	Ypocetaurus
Ydida	Ylion	Ypocrita
Ydin	Ylius	Ypodiaconus
Ydioma	Ylus	Ypodronius
Ydiopate	Ylio	Ypofora
Ydios.	Yhomellum	Ypogaly
Ydolatria	Yos	Ypogeū
Ydologicus	Ypalage	Ypolidi ⁹
Ydor	Ypapanti	Ypomanes
Ydos	Ypate	Ypopirgium
Ydra	Ypaticus	Ypos.
Ypostasis	Yper	Yperapistes
Ypotamus	Yperia	Yperbaton
Ypotheca	Yperius	Yperbete
Ypotheas	Ydro	Yperboreus
Yperthaus	Ydrofaba	Yperbolic ⁹
Yposensis	Yrismos	Ydromalum
Yris	Yronia	Ysaac
Yperbolet ⁹	Ypcataleticus	Ysachar
Ydromantia	Yperdulia	Ysagoga
Ydromantic ⁹	Ydromellū	Yspalis
Yschiros	Ysterologia	Ysopus
Ysteroprober ⁹	Yxion	Yxionides

Zabulon fuit. fili⁹ lye

Et interpretat fluxus sanguis. fili⁹ noctis
odor suavitatis. hitaculū pulcritudinis. vel
fortis. Sextū em hūc filiū genuerat lya.
Ideo iam secuta dicit. Habitabit mecū
vir meus. An et filius dicitur est habitaculū.

Zabulus. i. cōtrarius. vel trāsgressor. Ipe ho ē dya
bolus. Unde zabulinus na. num. et per compositionē.
zabuligena zabuligene. ad est de zabulo genitus. et cor.
bu. et ge.

Zacharias interpretat memoria dñi. sine auxiliū. Se
ptuagesimo ho anno desolatiōis tēpli cōplēto sacha
ria pdicante memoratus est dñs populū suū. et in suo da
riū. reuersus est dei popul⁹. et reedificata est vrb; et tē
plum.

Zacheus interpretat iustus vel iustificatus et est hruy
nomē nō hebreū.

Zalata. i. grādo. vñ zalatā gemmā dicitur q istar grā
dinis magna est.

Zambu interpretat lacescēs vel amaricās. Proprie ho
nomē ab amaritudine est illi figuratū. q; peccādo ama
ricauerit pfm.

Zama gen⁹ monstri. et zama etiā quōq; p fraude dicitur et
p qualibet deceptiōe.

Zaira. apulis mensis.

Z ante S

Z ante E

Zep. lupus interpretat. An zebe hostia lupi quā lup⁹
suffocauit.

Zebe. in zeb exponit.

Zebedeus interpretat tonatus sine sinens. hic fuit pa
ter sanctorū iacobi et iohānis euāgeliste aploz sic dixi
in iacobi.

Zebub interpretat musca. vñ belzebub vir muscarum
dicitur.

Zelo las. in zelus exponit

Zelosus sa. sum. et zelotes tis. a zelus dicitur. i. emulatoz q
noie dicitur est symon aplos. q et chanane⁹ dicitur est a vi
co galylee chana. vbi aquas dñs puerit in vinū. Cha
na ho zelus interpretat. et inde chanane⁹. i. zelotes. d B
dicitur est in symon. Et scias q zelus aliqñ dicitur amor vi
ri i vxore p quo nō pōt sustinere vt alij misceat. An
vir dicitur zelotes. et fm B dñs dicitur zelotes. q; nō pmitit ani
mā sibi resposatam fornicari post deos alienos. et p
ducit lo.

Zelotes tis. in zelosus exponit.

Zelotypia pie. i. zelotypus est.

Zelotypus. Zelus cōponit cū typus qd est figura. et
dicitur zelotypus pa. pñ. i. zelo plen⁹. i. inuidiosus vel suspi
ciosus. Et accipit tā in actia q; i passina significatiōe
Dicitur ho zelotyp⁹. de cui⁹ fortuna inuidet sibi vel alij
Et hī suspiciosus et zelotypus q de fortuna alteri⁹ in
det ei vel alij. et est suspiciosus. vñ ille ho dicitur zelotypus. q
suspiciōne h; de vxore sua. i. q cū cruciatu menti sue ca
stitatē seruat vxoris. et ille tūc dicitur zelotyp⁹. Sicut et vxor
dicitur zelotypa. que suspiciōne h; d viro. Eccle. xv. Do
lor cordis et luctus mulier zelotypa. An bec zelotypia
zelotypie. inuidia. suspiciō d vxore. De qua agit in li.
numeri. Dicit etiā quōq; zelotypia. mechia. Et zelotyp⁹
mechus. et cor. ti. Et a zelotypus dicitur zelotypo ze
lotypas. i. inuidere vel suspiciōne h;re. Et pōt pōi trā
sitine. vt ille zelotypat vxore suā. i. h; suspiciōne dea.

Zelus zeli mas. ge. i. inuidia vel amor. vel feruor. siue
bon⁹ siue mal⁹. Sicut g zelus accipi pōt in bono cū qd
nitit ea q bona sūt imitari. sic et i malo cū qd dolet alij
se esse meliore. Dicit etiā zelus inuidia. amor emulatio. su
spicio. siue i bono siue i malo. An zelo zelas hū acti
uus. An psalmista. Zelani sup iniquos pacē peccato
rū vidēs. et zeloz zelaris hū deponēs i eodē sensu. id ē
amare vel inuidere. vel emulari. siue seq p inuidiā siue
per amorem. Unde in quarto regum dicit helyas. Ze
lo zelatus sum. Qualis autem debeat esse zelus noster
ostendit beatus bernardus. in. xx. sermone in canti. dicens
Zelu tuū inq; inflamet charitas. informet scia. firmet
pstatia. Sit feruidus. sit circūspect⁹. sit inuictus. Et i
xxij. fm dicit. Virtus siqdē discretiōis absq; cha
ritatis feruore iacet. et feruor vehemēs absq; discretio
nis tpanēto pcpitat. Iōq; laudabilis cui neutz deest
quatin⁹ et feruor discretiōne erigat. et discretio feruo
re regat. Hec bern. Zephir⁹ grece. latine flores. quia
flores et germina ei⁹ flatu viuificantur. quidā ventus
est. Et corripit penultiman. Hic alio nomine dicitur
faunius.

Zeta zete feminini generis. i. camera cōclanis. secess⁹
An in passionē tñ thome apli inuenit. Zetas byema
les et zetas estinales. Sed zeta neutri generis indecli
nabile nomen est cuiusdam litere fm bug. Papi. ho
dicit. Zete byemales. i. domus byemales quas calidas
facit subducta flama. Zete estinales quas frigiditas fa
cit subducta aqua. zete domus que subtus pedes ha
bent aquas.

Zema zeumatis. quedam figura est de qua dixi in
quarta parte vbi egi de allotbeca fm puistiann in ca. d.
zeumate.

Zezabel interpretatur fluxus sanguinis. vel sinēs san

De litera

guine sed melius ubi est sterquiliniū. Precipitata nā q̄ deorsum comederūt canes carnes suas sicut pdixerat belias. Et acuis in fine.

Z ante

Zymus grece. latine dicitur fermentum. vnde azyma fm bugui. Papias hō dicit zyma fermentum. vnde azyma.

Zinzala parua musca. scz culex. Unde hoc zinzalariū zinzalarij. canopen ad eas arcendas.

Zinziber zinziberis. quedā species aromatis generi neutri. Et vt dicit auicēna in secūdo capitulo. Zinziber calidum in fine terci gradus et siccum in secundo gradu. et nutritum calidum est et siccum. Sius caliditas est fortis. sed non calefacit nisi post tempus ppter illud quod in ipso est de humiditate supflua. sed eius calefactio est fortis. est lenitiuum resolutiuum inflatiōnis. Cum ergo mittitur in mel. accipit quoddam humiditatis eius superfluum et exicat plurimū eius. memortiam conseruat abstergit tenebrositatē oculi ppter humiditatem suam facto ex eo alcolol. i. collurio. et bitum et cor. penl. tam nti q̄ gti.

Zios vel zius dicit quidā mēsis. s. maius. **Z**izania. Hoc zizanium nij. et bec zizania nie. seges vel herba puerfa. s. lolium vt dicūt. et quādoq̄ ponit p forde omniū segetum.

Z ante

Zodiacus ei. grece. latine animalia vel signa significat. Unde hic zodiacus ei. penl. cor. animalis circulus vel signifer. quia in eo sunt duodecim signa nominibz animalium nūcupata. quia sol intrans illa signa p̄prietas animalium sortitur. Vel quia stelle signoz in figuris animalium disposite sunt. Unde zodiacus ceaceum. Ista autē sunt nomina duodecim signoz zodiaci. Aries. Taurus. Gemini. Cancer. Leo. Virgo. Libra. Scorpio. Sagittarius. Capricornus. Aquarius. Piscis. Et dicit sol intrare arietem quindecimo kalendas aprilis. Versus. Zodiacum signa totū claudunt duodena.

Zona zone. est cingulum et p̄prie latum. vnde et zona dicitur lata portio terre calida vel frigida vel temperata ex p̄pinitate vel remotione. vel media p̄ximitate solis. vnde zonarius ria. riam. ad zonas pertinens. vel zonas faciens. et p̄ducit zo. Esopus. Arbozeum sonat stipulis et vimine truncat.

Zonella le. dimi. parua zona. **Z**onifragium gij. i. fractio zone. et componit a zona et frango vel fractio.

Zonula le. dimi. parua zona. **Z**obabel. apud hebreos ex tribus integris nomini bus dicitur esse compositum. zo iste. ro maister. babel p̄prie babiloniam sonat. Et efficit nomen zobabel. id est iste maister d babilone. In babilone enim ortus est. vbi princeps gentis iudee extitit. et acuit vltimam syllabam.

Zoticus zotica zoticum. id est vitalis. et corripit penultimam. **Z**ozimus zozima zozimū. i. viuax vel viuicus.

Z ante

Conclusio libri.

In mensas omnipotentis deo patri et filio et spiritui sancto gratiarū referimus actiones. qui nostrum catholicum ex multis et diuersis doctorum texturis elaboratum atq̄ contextū. licet per multa annorum curricula in millesimo ducesimo octogesimo sexto anno domini nonis martij ad finē vsq̄ perduxit. Pro quo hoc solum mihi admodū necessariū a vobis humiliter deosco fratres et domini mei. in quātum peccatores fratres mei. in quātū iusti domini mei. quatenus p̄ me peccatore. philocalo tamen ad deū preces porrigere velitis. vt vestrarū precū interuentu omniū meorum a deo p̄cepta peccatorū venia ad terram apostolicam. ad terrā elysiam. ad est extra lesionem positam. ad paradisi videlicet gaudia vna vobiscū vascam puenire. vbi regnat eximissim dominus noster iesus christus dei filius benedictus. in cuius nomine flectis omne genu celestium terrestrū et infernorū cui est honor et gloria et magnitudo et magnificētia virtus et potestas. regnū et imperiū in secula seculoz. Amen.

Clariſſimus is codex a plerisque profodia ceteris hō catholicon nūcupatus a fratre Joanne ianuenſi ſapientis domini p̄ſſionis e multozū fidedignozū autoribus nōminus et ſuo ſtudio inſignit laborioſe collectus et domini gregis curā gerentibz non modo vtilis v̄rūctiam p̄neceſſariis multarū nancz theologiarum philoſophicarūq̄ (condonatis etiā principalioribus) queſtionū nodos ſoluit ſtudioſe admodū hant innecrito viſus. Impēſis anthoni koburger Puttenberge eſt cōſummatus. Anno chriſtiane ſalutis. Millesimo quadringentefimo octuagesimo ſexto duodecimo kalendas Septembris.

7

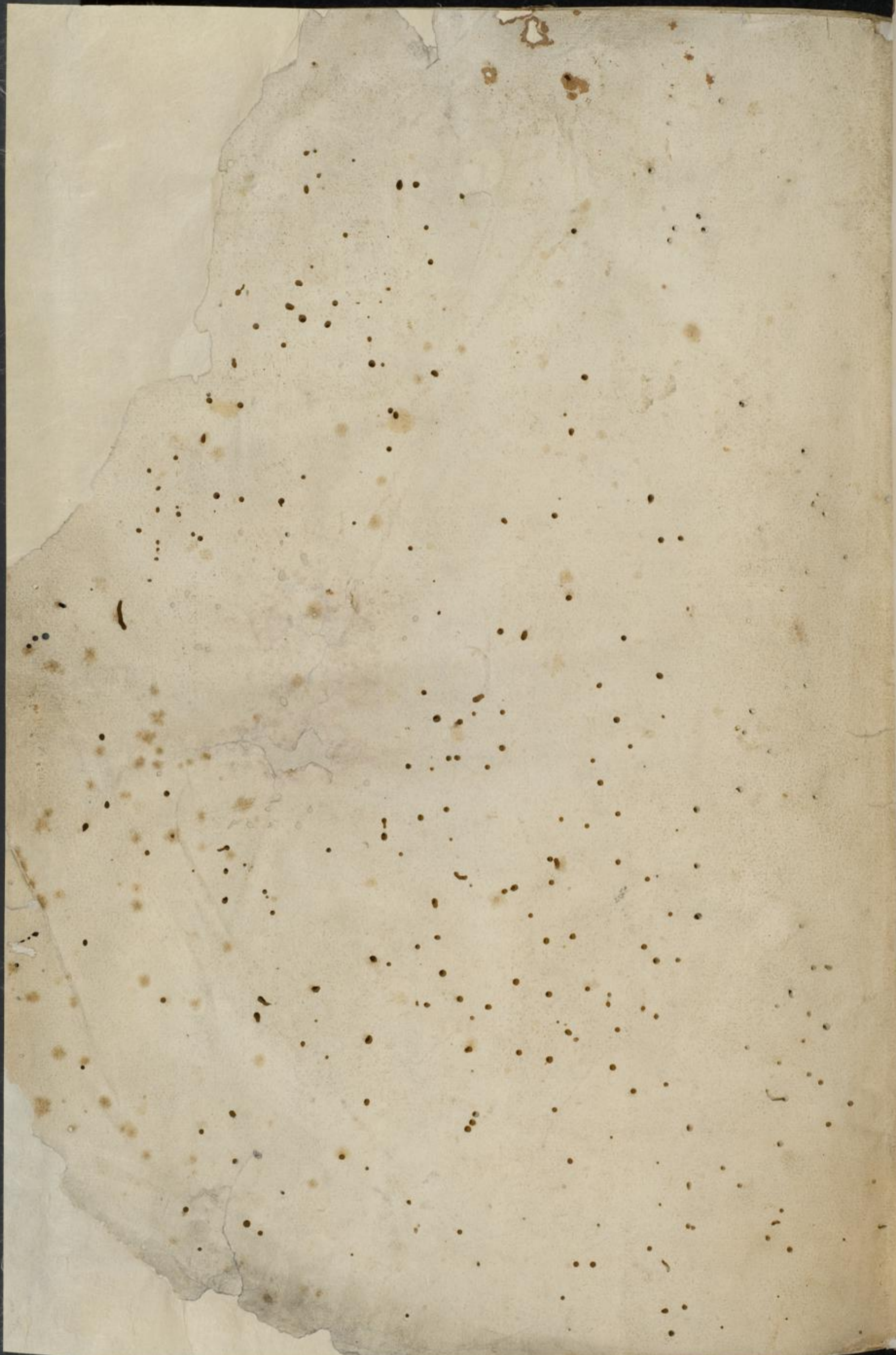
LANDES-
STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

6^c Ak. 76

8

ZWELFFTE AUFLAGE
VON
L. VON
1874

UNIVERSITÄTS- und
Landesbibliothek
Düsseldorf

Dem. 1967

5671-

